

betydelige ressourcemæssige konsekvenser og konsekvenser for myndighedernes mulighed for at gennemføre en effektiv kontrol.

Det nævnes i den forbindelse i betænkningen, at de enkelte ministerier har vurderet, at der i almindelighed ikke er grundlag for at anbefale, at der indføres krav om forudgående retskendelse som grundlag for de tvangsindgreb, som de enkelte ministerier har hjemmel til at foretage.

Der henvises til betænkningens side 113f.

3.3.2.2. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet kan tilslutte sig kommissionens synspunkter om spørgsmålet om indførelse af krav om forudgående retskendelse.

Det er således også Justitsministeriets opfattelse, at indførelse af et almindeligt krav om forudgående retskendelse ikke vil medføre en reel retssikkerhedsmæssig gevinst, idet der normalt ikke vil være nogen nærmere beskrivelse i lovgivningen af, hvilke betingelser (hvilket retsfaktum) der skal være opfyldt for at kunne foretage et tvangsindgreb i form af f.eks. stikprøvekontrol, og dermed normalt heller ikke noget grundlag for en nærmere domstolsprøvelse. Hertil kommer, at et almindeligt krav om forudgående retskendelse kunne have betydelige ressourcemæssige konsekvenser samt konsekvenser for myndighedernes muligheder for at gennemføre en effektiv kontrol.

3.3.3. *Valg af lovmodel*

3.3.3.1. *Kommissionens forslag*

Kommissionen har overvejet, hvilken lovmodel der bør anvendes ved fastsættelsen af et samlet regelsæt om myndighedernes adfærd i forbindelse med gennemførelsen af tvangsindgreb af den omhandlede karakter.

Kommissionen finder, at én mulighed ville være at udarbejde helt nye og selvstændige regler på området. En anden mulighed ville være helt eller delvist at »overføre« allerede kendte regelsæt, således at de også gælder på dette område. De nævnte muligheder er efter kommissionens opfattelse ikke modsætninger og vil eventuelt kunne kombineres.

Kommissionens flertal foreslår i den forbindelse, at en række af forvaltningslovens bestemmelser overføres til sager om gennemførelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen.

Flertallet henviser til, at der som nævnt ovenfor under pkt. 3.3.1 i den forvaltningsretlige litteratur har været rejst spørgsmål om, hvorvidt forvaltningsloven allerede i dag gælder for beslutninger om iværksættel-

se af tvangsindgreb. Kommissionens flertal lægger også vægt på, at de sagsområder, som forvaltningsloven med sikkerhed gælder for, under alle omstændigheder har væsentlig lighed med det her foreliggende retsområde.

Endvidere henviser flertallet til, at forvaltningsloven indeholder meget gennemarbejdede bestemmelser, som der allerede foreligger en omfattende praksis om, og som i vidt omfang er indarbejdet i borgernes og myndighedernes retsbevidsthed.

Kommissionens flertal lægger desuden vægt på, at forvaltningslovens partsbeføjelser har karakter af helt grundlæggende rettigheder, som – i forskellige udformninger – har fundet udtryk i andre regelsæt, og som tillige er anerkendt og anvendt i international sammenhæng.

Endelig henviser kommissionens flertal til, at de omhandlede tvangsindgreb ofte vil blive foretaget i nær tilknytning til behandlingen af underliggende sager, som utvivlsomt er omfattet af forvaltningslovens regler.

På den baggrund har kommissionen foretaget en vurdering af, om forvaltningslovens enkelte bestemmelser med mening kan anvendes i de omhandlede situationer, og om de i givet fald kan anses for tilstrækkelige. Kommissionens vurdering af disse spørgsmål er beskrevet nærmere nedenfor under pkt. 3.3.4 – 3.3.10.

Kommissionen understreger, at det på forhånd ligger fast, at en overførelse af forvaltningslovens regler ikke vil kunne løse alle de spørgsmål, som det efter kommissoriet skal overvejes at fastsætte regler om. Det gælder bl.a. med hensyn til en udtrykkelig bestemmelse om skånsomhed ved tvangsindgrebs gennemførelse, idet forvaltningsloven ikke indeholder bestemmelser herom.

Ét medlem af kommissionen har tilkendegivet, at det er u hensigtsmæssigt, at betænkningens udkast til lovforslag om retssikkerhed mv. ikke i sig selv indeholder de relevante bestemmelser, men i væsentligt omfang henviser til forvaltningsloven, jf. nærmere betænkningens side 159f.

Et andet medlem af kommissionen kan som anført i pkt. 1 ikke støtte flertallets forslag i sin helhed. Særligt om flertallets forslag til lovmodel anfører medlemmet, at om end forslaget indeholder en række undtagelsesbestemmelser, findes det ikke at være hensigtsmæssigt eller betryggende at gennemføre et regelsæt, der ikke er baseret på de særlige hensyn bag arbejdsmiljøbestemmelserne. Som eksempel fremhæves det, at en række af forslagets bestemmelser om varsling, begrundelse mv. afviger fra gældende ret på arbejdsmiljø-